

Alkohol- og rusmiddelforebyggelse 2018-2021

	Strategiske udfordringer	Målsætninger	Tiltag	Hvornår	Status/opfølgning
Målgrupper	<p>Børn i familier med alkoholproblemer 140.000 børn i DK vokser op i familier med alkoholproblemer. Det betyder gennemsnitligt to børn i hver skoleklasse i Faxe Kommune¹.</p> <p>Der er fortsat få familier, der opsøger behandling på årsbasis, hvilket skal ses i sammenhæng med, at under 10 % af personer med alkoholproblemer opsøger behandling, og at der derfor er mange mørketal på området.</p> <p>Samtidig viser en intern undersøgelse, at medarbejdere i skole og dagtilbud fortsat oplever, at dialogen om alkohol med forældre er vanskelig, når et barn ikke trives. 65 % oplever samtalen om alkohol som svær eller meget svær².</p>	Antallet af familier, der opsøger familieorienteret behandling for alkohol- og rusmiddelproblemer stiger med fem om året (aflæses i Rusmiddelcentrets årsrapport).	Der afholdes én temadag for medarbejdere i skoler og dagtilbud (fx med teaterdokumentaren Ultimatum).	2019	
	Rusmiddelkonsulent deltager i TVÆRS Ung mindst én gang årligt med henblik på at spotte børn, der vokser op i familier med alkoholproblemer.		2019		
			Alle nye medarbejdere i skoler og dagtilbud introduceres systematisk til alkoholindsatsen i Faxe Kommune, herunder tidlig opsporing og dialog om alkohol. Form skal aftales med området.	2020	
			Undervisningsmateriale fra fx Kræftens Bekæmpelse <i>Fuld af liv</i> anvendes SSP's læseplan samt i læsevejledninger i folkeskolens udskolingsmateriale.	2021	
			Skoler og dagtilbud praktiserer Faxe Kommunes alkoholretningslinje, vedtaget i Byrådet i 2012.	Vedligeholdt af driftsindsats	
			Lærere og pædagoger i skoler og dagtilbud spørger fortsat ind til forældres alkoholforbrug i de tilfælde, hvor børn ikke trives.		
			Der afholdes mindst to møder årligt i rusmiddelnetværket på børne-/ungeområdet.		
			Sundhedsplejen spørger ind til forældres alkoholforbrug i <u>alle</u> familier med nyfødte børn samt i familier, hvor der opstår tvivl om børns trivsel.		
	<p>Unge debut med alkohol, hash og andre stoffer Alkoholdebutalderen har været stigende i de seneste år, men ligger</p>	Der ses en stigning i andelen af unge i aldersgruppen 13-25 år, der opsøger	Der afholdes ét fællesmøde mellem Ruskoordinationsgruppen og SSP-styregruppen med henblik på at styrke samarbejdet omkring unges forbrug af alkohol og andre rusmidler.	2019	

<p>stadig markant lavere end i andre lande. 41 % og 34 % af de 13-årige drenge og piger har prøvet at drikke alkohol³.</p> <p>Hver fjerde 16-24 årig i Region Sjælland har en problematisk alkoholadfærd⁴. Samtidig synes halvdelen af de 16-20 årige, at der bliver drukket for meget til fester på ungdomsuddannelser, og 44 % efterlyser strammere regler for alkoholindtagelse på ungdomsuddannelser⁵.</p> <p>12 % af de 15-16 årige har prøvet hash, hvoraf 5 % har prøvet hash inden for den seneste måned⁶.</p>	<p>rådgivning og behandling i Rusmiddelcentret (aflæses i Rusmiddelcentrets årsrapport).</p> <p>Andelen af de 16-24 årige med en problematisk alkoholadfærd skal falde (aflæses i Sundhedsprofilen).</p> <p>Faxe Kommune skal fortsat bidrage til, at den nationale alkoholdebutalder stiger, og at færre unge end i dag prøver hash og øvrige stoffer (aflæses i nationale opgørelser og ESPAD-rapporten).</p>	<p>Alkoholkoordinator kontakter detailhandlen med henblik på dialog med mindst én forretning vedrørende alkoholkulturen, herunder dialog om praksis for at overholde aldersgrænser for salg. Det kan fx ske gennem handelstandsforeningen.</p>	2019	
		<p>Ungdomsuddannelser i Faxe Kommune har udarbejdet en alkohol- og rusmiddelpolitik.</p>	2020	
		<p>Der er afholdt ét dialogmøde med ungdomsuddannelserne i Faxe Kommune vedrørende afholdelse af alkoholfrie arrangementer.</p>	2020	
		<p>Der er udviklet praksis for, at alkoholkoordinator og SSP mødes om emnet forebyggelse af unges første kontakt med alkohol, hash og øvrige rusmidler.</p>	2020	
		<p>Alkohol indgår som et dialogemne i folkeskolens udskolingssamtale.</p>	2021	
		<p>Alkohol er et årligt tema ved forældremøder i folkeskolens 7. eller 8. årgang (skal koordineres med SSP's læseplan).</p>	2021	
		<p>Afholdelse af folkeskoleelevernes sidste skoledag som alkoholfrit arrangement.</p> <p>Fortsat implementering af projektet UNG Rusmidler, herunder udvikle og implementere individuel behandling, rådgivende tilbud, handleguide til frontpersonale og afholdelse af temaaften.</p> <p>Fortsat sikre at Faxe Kommunes Restaurationsplan er opdateret og lever op til lovgivningen vedrørende udstedelse af alkoholbevillinger.</p>	Vedligeholdes af driftsindsats	

<p>Ældres alkoholforbrug Ældres alkoholforbrug er ofte et overset problem i det alkoholforebyggende arbejde, på trods af hhv. hver fjerde efterlønsmodtager og 65-79 årige i Region Sjælland har en problematisk alkoholadfærd⁷.</p> <p>Herudover er det en problemstilling, at der mangler viden i befolkningen vedrørende sammenhængen mellem alkohol og aldring samt brug af medicin. Ligeledes er det fortsat et tabu at drøfte emnet: ældres alkoholforbrug.</p>	<p>Vidensniveauet på området skal hæves i befolkningen i Faxe Kommune generelt og blandt relevante aktører specifikt.</p> <p>Et stigende antal ældre i aldersgruppen 65+ opsøger behandling for alkoholproblemer (aflæses i Rusmiddelcentrets årsrapport).</p> <p>Der aflæses et beskedent fald i andelen af 65-79 årige, der oplyser, at de har en problematisk alkoholadfærd (aflæses i Region Sjællands sundhedsprofil).</p>	<p>Relevant personale på ældreområdet har opnået viden om aldring og konsekvenser af alkoholforbrug. Det kan fx ske gennem oplæg om emnet til nyansatte og gennem særligt fokus i fastsatte uger.</p>	2020	
		<p>Der er afholdt dialogmøde med foreninger om alkoholproblematikker.</p>	2020	
		<p>Der er afholdt mindst ét dialogmøde med de praktiserende læger med henblik på at styrke viden, samarbejde og dialog om alkohol i almen praksis. Der kan fx ske gennem deltagelse i Kommunalt Lægeligt Udvalg eller i Lægelaug.</p>	2021	
		<p>Der gennemføres fortsat opsporende samtaler i forbindelse med forebyggende hjemmebesøg til ældre over 75 år.</p> <p>Årligt samarbejde med apoteker om at vedlægge en pjece, når de ældre henter medicin – sker ved nationale kampagner, fx Alkoholkampagnen i uge 40.</p> <p>Nationale kampagner på alkoholområdet understøttes fortsat af Sundhedsfremme og Forebyggelse.</p> <p>Plejecentre og hjemmeplejen tilbydes årlig sparring på at udarbejde lokale husordener for ældres alkoholforbrug.</p>	Vedligeholdes af driftsindsats	
<p>Fokus på alkoholforbrug blandt ledige Knap hver fjerde ledig i Faxe Kommune har et storforbrug⁸ af alkohol⁹. Et højt alkoholforbrug kan være en hindring for at komme videre i uddannelse eller beskæftigelse.</p>	<p>Andelen af borgere på overførselsindkomst, der samtidig rapporterer problematisk alkoholadfærd skal falde beskedent (aflæses i Region Sjællands Sundhedsprofil).</p>	<p>Jobcentret og Jobrehabiliteringscentret anvender metoden Motivational Interviewing (MI) og spørger fortsat ind til alkoholproblematikker blandt ledige.</p>	Vedligeholdes af driftsindsats	

<p>Private arbejdspladser Alkoholproblemer blandt medarbejdere kan give omkostninger for virksomheden i form af øget sygefravær, arbejdsulykker mv. Årligt koster alkoholproblemer 370.000 ekstra syge-fraværsdage og et produktionstab på 7,7 milliarder kroner¹⁰. Derudover har det omkostninger for samfundet som helhed og for det enkelte menneske.</p>	<p>Mindst 10 private virksomheder har udarbejdet alkohol- og rusmiddelpolitikker.</p>	<p>I perioden 2019-2021 er der afholdt 10 dialogmøder med private arbejdspladser om alkohol- og rusmiddelpolitikker.</p> <p>Private arbejdspladser tilbydes rådgivning og behandlingstilbud for alkohol- og rusmiddelproblemer. Det kan fx ske gennem Håndværkerlaug, Handelsstadsforeningen eller Business Faxe.</p>	<p>2019-2021</p>	
<p>Alkoholbehandling På nationalt plan starter 10 % med alkoholproblemer i behandling. Den lave andel kan skyldes stigmatisering samt tabu i forbindelse med behandling.</p>	<p>Andelen af personer i Faxe Kommune, der opsøger behandling, ses fortsat stigende (aflæses dels i Rusmiddelcentrets årsrapport, dels i antal Faxe borgere, der opsøger behandling uden for kommunen).</p>	<p>Fortsat udbrede viden om rådgivnings- og behandlingstilbud i Rusmiddelcentret samt eksterne behandlingstilbud.</p>	<p>2019-2021</p>	
		<p>Understøtte nationale kampagner</p>	<p>Vedligehold af driftsindsats</p>	
<p>Almen praksis Alment praktiserende læger har kontakt med langt de fleste i den danske befolkning. Det giver mulighed for dialog med patienter omkring sundhedsadfærd, herunder alkoholforbrug. Kun 8,3 % af kvinderne og 19,4 % af mændene med et alkoholindtag over Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse har modtaget råd fra egen læge om at nedsætte alkoholforbruget¹¹.</p>	<p>Alment praktiserende læger spørger aktivt ind til patienters alkoholforbrug og henviser til kommunens eller eksterne behandlingstilbud.</p>	<p>Der er afholdt mindst ét dialogmøde i regi af Kommunalt Lægeligt Udvalg (KLU) eller Lægelaug med henblik på styrket samarbejde og øget viden på området. Det kan fx ske gennem dialog med Rusmiddelcentrets lægekonsulent.</p>	<p>2021</p>	

-
- ¹ <https://www.sst.dk/da/sundhed-og-livsstil/alkohol/boernefamilier>. Hvordan har du det? 2010. Sundhedsprofil for Region Sjælland og kommuner
- ² Spørgeskemaundersøgelse. Faxe Kommunes alkoholpolitik/-retningslinje og samtalen om alkohol. 2017
- ³ Alkoholstatistik 2015. Nationale data. Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut. 2015.
- ⁴ Sundhedsprofil 2017 for Region Sjælland og kommuner. Region Sjælland. 2018.
- ⁵ Undersøgelse af alkoholpolitik på gymnasier og erhvervsskoler i Danmark, 2018.
- ⁶ Narkotikasituationen i Danmark 2017 – Nationale data. Sundhedsstyrelsen. 2018.
- ⁷ Sundhedsprofil 2017 for Region Sjælland og kommuner. Region Sjælland. 2018.
- ⁸ Alkoholforbrug er defineret ud fra AUDIT (The Alcohol Use Disorder Test), som er et screeningsværktøj udviklet af WHO med henblik på at identificere personer med forskellige kategorier af alkoholproblemer.
- ⁹ Alkohol, livsstil og helbred – en screeningsundersøgelse blandt borgere på Jobcenter Faxe og Jobcenter Holbæk. Statens Institut for Folkesundhed. 2011.
- ¹⁰ Alkohol & Samfund.
- ¹¹ Danskernes Sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2017. Sundhedsstyrelsen. 2018.